

**MELLERUDS
KOMMUN**

Översiktsplan för Melleruds kommun

Antagandehandling

**Fastställd av kommunfullmäktige 2010-06-16
Laga kraft 2010-07-16**

Innehållsförteckning

1. Inledning 3

- a. Vad är en översiktplan 3
- b. Definitioner 4
- c. Områdesindelning 4

2. Mål och visioner 5

- a. Kommunens övergripande vision 5
- b. Regeringens mål 5
- c. Hållbar utveckling 6
- d. Tidigare planer 6
- e. Planer under utarbetande 6

3. Planeringsförutsättningar 7

- a. Mellerud i regionen 7
- b. Befolkning och befolkningsutveckling 8
- c. Boende 9
- d. Arbets- och näringsliv 9
- e. Besöksnäring 10
- f. Kommunikationer och infrastruktur 11
- g. Energiförsörjning 13
- h. Vatten, avlopp och renhållning 14
- i. Utbildning 16
- j. Kultur och fritid 17
 - Kultur 17
 - Fritid 18
 - Det rörliga friluftslivet 18
- k. Övrig gemensam service 19
 - Folkhälsa 19
 - Annan offentlig service 19
 - Parker och gator 19
 - Kommersiell service 20
- l. Naturvårdsintressen 20
- m. Strandskyddsbestämmelser 23
- n. Övriga allmänna intressen 23

4. Miljö- och riskfaktorer 24

- Översvämningar 24
- Ras, skred och erosion 24
- Radon 24
- Buller 24
- Transporter av farligt gods 24
- Förorenade områden 25
- Övriga risker 25

5. Planerad utveckling 26

- a. Allmänt om den planerade utvecklingen 26
- b. Områden för bebyggelseutveckling 27

c. Våra tätorter 29

- Mellerud 29
- Dals Rostock 29
- Åsensbruk 30
- Bränna 30

d. Våra småorter 31

- Dalskog 31
- Erikstad 31
- Håverud 31
- Köpmannebro 32

e. Våra landsbygdsområden 33

- Dalboslätten 33
- Väner och Vänerstranden 32
- Södra Kroppefjäll 35
- Norra Kroppefjäll 36
- Sjölandskapet och Dalslands Kanal 37

6. Konsekvensbeskrivningar 39

- Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen 38

7. Underlag för översiktsplanen 40

Bilagor 41

- 2.1 Vision Melleruds Kommun 41
- 2.2 Beskrivning av folkhälsomålen 42
- 2.3 LIP och Lona 44
- 3.1 Befolkning och befolkningsutveckling 45
- 3.2 Näringsliv 46
- 3.3 Åtgärdsprogram för vatten 47
- 3.4 Riksintressen kulturmiljövård 48
 - 4.1 Riktlinjer för buller 49
- 5.1 Riktlinjer för tolkning av ÖP och PBL 50
- 7.1 Kommunens samrådsredogörelse 54
- 7.2 Kommunens utställningsutlåtande 69

I separata bilagor

- A. Miljökonsekvensbeskrivning
- B. Länsstyrelsens granskningsyttrande

Kartor

- Bifogas i separat bilaga
- 1. Orter och samlad bebyggelse (inklusive områdesindelning)
 - 3.1 Riksintressen
 - 3.2 Naturvårdsintressen
 - 3.3 Vattenförekomster och vattenkvalitet
- 4. Risker och säkerhet
 - 5.1 Bebyggelseutveckling
 - 5.2 Riktlinjer för markanvändning

1. Inledning

1a. Vad är en översiktsplan

"Varje kommun skall ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen skall ge vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden samt om hur den byggda miljön skall utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda."

(Plan och bygglagen 1 kap 3 §)

"I översiktsplanen ska redovisas de allmänna intressen enligt 2 kap. som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden. Vid redovisningen ska riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken anges särskilt.

Av planen ska framgå

- 1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,*
- 2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras,*
- 3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer, och*
- 4. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.*

Översiktsplanens innebörd och konsekvenser ska kunna utläsas utan svårighet."

(Plan- och bygglagen 4 kap 1 §)

Översiktsplanen

Kommunens översiktsplan (ÖP) fyller tre viktiga funktioner. Den ska vara

- en **vision** för kommunens framtida utveckling,
- **vägledning** för kommunens och andra myndigheters beslut, samt
- ett **instrument för dialog** mellan kommunen och staten beträffande bevarandet och hanteringen av de allmänna intressena (särskilt riksintressena).

Översiktsplanen är det mest demokratiskt förankrade, övergripande och långsiktigt strategiska dokumentet i kommunen. Den ska därför ligga till grund för andra planer, främst när det gäller mark- och vattenanvändning. Den kan också ses som en överenskommelse mellan kommunen och staten om hur kommunens markanvändning ska utvecklas.

Arbetsupplägg

Arbetet med framtagandet av ÖP 2009 har hittills varit indelat i tre faser:

- Inventerings- och planeringsfas,
- programfas, och
- samrådsfas.

I inventerings- och planeringsfasen har texter och kartor arbetats fram.

Under programfasen genomfördes 2006 en enkätundersökning bland hushållen i

Melleruds kommun. Parallellt ordnades öppna träffar i fyra kommundelar och medlemmar i arbetsgruppen träffade elever i årskurs 5 och 8 samt årskurs 2 på gymnasiet.

Under den första samrådsfasen 2007 genomfördes samråd och diskussioner kring förslaget med myndigheter, företag och föreningar.

Efter detta bearbetades förslaget kraftigt och fick en ny struktur. I denna omarbetning beaktades synpunkter från den första samrådsfasen. Samtliga inkomna skriftliga synpunkter återfinns i underlaget för ÖP.

Efter bearbetningen har genomfördes en ny samrådsfas i två etapper. Först ett inledande samråd under sommaren 2009, med ett begränsat urval remissinstanser. Därefter under perioden 2009-11-15 – 2010-01-15 ett offentligt samråd där alla inbjöds att komma med synpunkter.

Inkomna synpunkter från det offentliga samrådet sammanställdes tillsammans med kommunens ställningstaganden i en samrådshandling, fastställd av kommunstyrelsen 2010-02-10.

Inkomna synpunkter sammanställdes, med kommunens ställningstaganden, i ett utställningsutlåtande, fastställt av kommunstyrelsens arbetsutskott 2010-05-18.

Antagandehandlingen bygger på detta utställningsutlåtande.

Planens struktur

Melleruds kommuns översiktsplan har följande struktur:

Kapitel 1 talar om vad en översiktsplan är, vilka definitioner vi använder i planen samt hur vi, för att underlätta planeringen, har delat in kommunen i geografiska områden.

Kapitel 2 återger de kommunala och nationella mål planen utgår från.

Kapitel 3 är ett tematiskt indelat kapitel där vi tar upp planeringsförutsättningar inom en rad områden. Vi ger en nulägesbild, försöker läsa ut trender, redogör för planerade åtgärder inom varje område, samt tittar på tänkbara utvecklingsmöjligheter. I detta kapitel finns också en redogörelse för vilka riksintressen och andra intressen som påverkar kommunens utvecklingsmöjligheter.

Kapitel 4 innehåller en riskanalys.

I **kapitel 5** beskrivs kommunen geografiskt och här redovisas hur kommunen ska utvecklas inom dessa geografiska områden, bland annat vilka områden vi avser att nyttja för framtida bebyggelse och vilka områden vi avser att bevara. Vi redogör också för vilka fördjupade översiktsplaner och detaljplaner som redan finns för respektive område.

Kapitel 6 innehåller en sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen i sin helhet finns i en särskild bilaga, likaså en sammanställning över hur riksintressen påverkas av de föreslagna utbyggnadsområdena.

I **kapitel 7** redovisas de planer som ligger till grund för förslaget till översiktsplan.

Kapitel 8 lämnas öppet. Här kommer en aktionsplan för genomförandet att presenteras, men först när planen är antagen.

Kartorna finns i en särskild **kartbilaga**.

1b. Definitioner

Begreppen tätort och småort definieras i enlighet med Statistiska Centralbyråns definitioner.

En **tätort** är ett tätbebyggt område med minst 200 invånare och där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter.

Mellerud har fyra tätorter:

- Bränna
- Dals Rostock
- Mellerud
- Åsensbruk

En **småort** är en samlad bebyggelse med 50-199 invånare, där det är högst 150 meter

mellan husen. En småort kan ha mer än 200 invånare om andelen fritidsbostäder överstiger 50 %.

Mellerud har fyra småorter:

- Dalskog
- Erikstad
- Håverud
- Köpmannebro

Samlad bebyggelse avser ett avgränsat geografisk område med ett tiotal hus.

Storgatan i centrala Mellerud kan ses som ett exempel på lyckad stadsplanering. Genom anläggandet av gång- och cykelstråk, enkelriktning och trädplantering har gatan blivit lite av en oas i ett trafiktätt område.

1c. Områdesindelning

Vi har i översiktsplanen delat in Melleruds kommun i fem geografiska områden, styrda av topografien.

1. Dalboslätten

Innehåller slättlandskapet i sydöstra Melleruds kommun.

Inom detta område ligger Mellerud och Erikstad.

2. Väneren och Vänerstranden

Kustlandskapet mot och öarna i Väneren.

3. Södra Kroppefjäll

Bergs- och skogstrakterna i sydvästra Melleruds kommun, söder om väg 166.

Inom detta område ligger Dals Rostock och Dalskog.

4. Norra Kroppefjäll

Bergs- och skogsområdet i nordvästra Melleruds kommun, norr om väg 166. I öster begränsas området kraftledningarna öster om sjön Erve.

5. Sjölandskapet och Dalslands Kanal

Området norr om Dalboslätten, mellan Norra Kroppefjäll och Vänerområdet.

Inom detta område ligger Bränna, Håverud, Köpmannebro och Åsensbruk.

Karta 1 visar indelningen i områden, tät- och småorter samt områden med samlad bebyggelse.